

AESTHETIC EDUCATION OF WAR-AFFECTED CHILDREN OF UKRAINE BY MEANS OF NATIONAL CULTURAL HERITAGE

A.Yu. Bovt

The article outlines the features of perception of military events by children in different cultural contexts; proves the importance of implementation of the national cultural heritage in the aesthetic education of war-affected children in Ukraine using the examples of other countries, where such practice has already been used; gives the meaning of the notion of cultural competence of teacher during educational activity.

Keywords: aesthetic education, culture, military conflict, national cultural heritage, cultural competence.

Бовт Альона Юріївна – аспірант кафедри педагогіки, перекладач відділу міжнародних проектів і програм Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Северодонецьк, Україна). , E-mail: alena-bovt@yandex.ua

Bovt Alona Yuriivna – Postgraduate Student of the Chair of Pedagogic, translator of the International Projects and Programs Department of Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Severodonetsk, Ukraine). E-mail: alena-bovt@yandex.ua

УДК 796.077.5

СПОРТИВНО-ОРІЄНТОВАНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СПОРТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Т. С. Брюханова, В. Г. Лосік

У статті обґрунтовано, що залучення студентів до занять одним або декількома видами спорту є перспективним засобом до формування спортивної культури та здорового способу життя.

Ключові слова: спортивна культура, інноваційні процеси, мотивація, здоровий спосіб життя.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Стан здоров'я сучасних студентів вимагає вирішення питання щодо формування стійкої потреби до занять фізичною культурою та спортом. І в процесі

гуманізації та демократизації системи освіти повинно бути присутнім постійне оновлення засобів, що сприяють формуванню спортивної культури студентів та мотивують їх до здорового способу життя. Одним з таких засобів є спортивно-орієнтоване фізичне виховання, яке враховує особисті інтереси студентів, дозволяє обрати вид спорту, яким можна займатися як в учбовий час, так і самостійно, у вільний час.

У більшості студентів головним мотивом для відвідування занять є отримання заліку з фізичного виховання. Тому кафедрі фізичного виховання та спорту необхідно вирішити цю проблему за допомогою впровадження інноваційних технологій навчання, а саме – за умови використання спортивно-орієнтованої педагогічної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор. Досліджувану проблему у вітчизняній психолого-педагогічній науці вивчали В. Бальсевич, В. Столяров, С. Барінов, Т. Круцевич, Л. Лубишева, О. Сухомлинська, О. Сичов, М. Віленський та інші вчені.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Основними причинами низького рівня здоров'я та фізичної підготованості є зниження інтересу та мотивації у студентів до традиційної форми організації занять, відсутність диференційованого підходу у процесі фізичного виховання, недостатнє різноманіття форм організації фізичного виховання, умови навчання у ВНЗ, шкідливі звички та інше.

При цьому спортивно-орієнтована форма організації занять з використанням розподілу студентів на групи за видами спорту дозволить покращити функціональний стан, здоров'я та фізичну підготовленість, розумову та фізичну працездатність студентів, підвищити показники спортивної підготовленості, сприятиме розвитку та підвищенню спортивної культури студентів.

Мета статті полягає у визначенні впливу впровадження спортивно-орієнтованих технологій в процес занять з фізичного виховання на рівень спортивної культури студентів ВНЗ.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання:**

- визначити причини недостатнього рівня здоров'я та фізичної підготовленості студентів та встановити шляхи подолання проблем в організації занять з фізичного виховання;

- на основі аналізу науково-методичної літератури розкрити сутність, структуру й фактори оптимізації навчального процесу з

фізичного виховання студентів за допомогою використання спортивно-орієнтованого методу організації учбових занять.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. При підготовці фахівців у вищому навчальному закладі важливим завданням є формування звички до здорового способу життя та формування потреби до регулярних занять фізичною культурою і спортом у студентів. На сьогодні найбільшу перспективу розвитку має так звана «спортизація» процесу фізичного виховання. Цим терміном більшість фахівців в галузі фізичної культури називають перехід від традиційних навчально-тренувальних занять із загальної фізичної підготовки до занять окремими обраними видами спорту.

Новітні педагогічні технології в організації занять з фізичного виховання сприяють розвитку основних фізичних якостей, формуванню культури здоров'я, зміцненню здоров'я та формуванню усвідомленої необхідності у фізкультурно-спортивній діяльності.

У зв'язку з тим, що навчально-тренувальний процес з фізичного виховання передбачає всебічний розвиток особистості студента, тому поряд із придбанням рухових вмінь і навичок необхідно використовувати виховний компонент для формування в студента спортивної культури [4].

Ефективним засобом при формуванні спортивної культури є надання студентам свободи вибору виду спорту. Організація занять студентів обраним видом спорту в процесі спортивно-орієнтованого фізичного виховання вимагає розробки відповідного цільового, змістовного, організаційно-методичного забезпечення з урахуванням наявних специфічних особливостей обраної спортивної спеціалізації. Для вирішення поставленого завдання необхідно створення для студентів основоположних організаційно-методичних умов з метою вільного вибору виду фізичних вправ в процесі навчальних занять з фізичної культури у ВНЗ, які будуть визначати набір особистісно-орієнтованих можливостей, що дозволяють їх розкрити і реалізувати принаймні в базових видах фізичних і змагальних вправ, таких як легка атлетика, гімнастика, спортивні ігри.

В якості мети спортивно-орієнтованого фізичного виховання студентів виступає формування спортивної культури особистості, яка розглядається як цілісна, системно-організована і особистісно-обумовлена інтегральна характеристика людини як суб'єкта спортивної діяльності, адекватна її цілям і змісту і обумовить готовність до

ефективного творчого використання цінностей обраного виду спорту для особистісного та професійного саморозвитку, збереження і зміцнення здоров'я.

Спортивно-гуманістична культура особистості може виступати в різній формі в залежності від того, яким чином конкретизуються ті загальні гуманістичні ідеали та цінності, на які вона орієнтована [3].

Завданнями спортивно-орієнтованого фізичного виховання в процесі формування спортивної культури студентів є:

- 1) формування мотивації і ціннісного ставлення до занять з обраного виду спорту;
- 2) розвиток психічних властивостей особистості, що визначають стійке позитивне ставлення до спортивної діяльності;
- 3) збереження і зміцнення фізичного, психічного і соціального здоров'я, фізичний розвиток, підвищення функціональних можливостей організму і розвиток фізичних якостей;
- 4) навчання теоретичним, практичним і організаційно-методичним знанням основ обраного виду спорту;
- 5) навчання умінням і навичкам техніки і тактики обраного виду спорту;
- 6) розвиток самовизначення особистості до самої себе і спортивної діяльності.

Культурологічний підхід в розумінні сучасного спорту дозволяє не тільки навчати фізичним вправам, формувати фізичний і спортивний потенціал, але активно впливати на мотиваційну сферу студентів, формувати їх особистісні якості, спортивний стиль життя [2].

Спортивно-орієнтоване фізичне виховання на основі змісту навчальної програми передбачає обов'язкову участь студентів у змаганнях з обраного виду спорту. Участь студентів у змаганнях дає можливість для подальшого становлення особистості, здатність працювати у команді, сприяє адекватному сприйняттю поразки та перемоги. Також змагальна діяльність надає системі спортивно-орієнтованого фізичного виховання особистісно-орієнтованого змісту, що сприяє гармонійному розвитку особистості з високим рівнем спортивної культури.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, необхідними структурними компонентами системи спортивно-орієнтованого фізичного виховання є викладачі та студенти як суб'єкти і об'єкти управління. Вони повинні відповідати за своїми особистісними характеристиками тим вимогам, які пред'являє

спортивно-орієнтоване фізичне виховання студентів на основі обраного виду спорту. Етапи спортивно-орієнтованого фізичного виховання представляють в своїй сукупності необхідну і достатню кількість послідовних кроків, які забезпечують вирішення його стратегічної мети – формування спортивної культури студентів в процесі спортивної діяльності.

Технологічна модель формування спортивної культури студентів в процесі спортивно-орієнтованого фізичного виховання повинна бути цілісною, діяльнісною, особистісно-орієнтованою, інтегральною, оскільки вона відображає якісну своєрідність цілей, завдань та особливостей, функціональних та структурних компонентів. Ефективна реалізація цільового, змістовного та організаційно-методичного забезпечення спортивно-орієнтованого фізичного виховання сприяє підвищенню рівня розвитку спортивної культури студентів.

Література

1. Бальсевич В.К. Основные положения концепции интенсивного инновационного преобразования национальной системы физкультурно-спортивного воспитания детей, подростков и молодежи / Вадим Константинович Бальсевич // Теория и практика физ. культуры. – 2002. – № 3. – С. 3-5
2. Лубышева, Л.И. Социология физической культуры и спорта: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Л.И. Лубышева. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Издат. центр «Академия», 2010. – 272 с.
3. Столяров В.И. Теоретические основы спортивной культуры студентов: Монография. 2-е изд., испр. и доп. / В.И. Столяров, С.Ю. Баринов. – М.: Издательство «Университетская книга», 2011. – 234 с.
4. Теорія і методика фізичного виховання / за ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімп. л-ра, 2008. – Т. 1. – 424 с.

СПОРТИВНО-ОРИЕНТИРОВАННОЕ ФИЗИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ СПОРТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ

Т.С.Брюханова, В.Г.Лосик

В статье обосновано, что привлечение студентов к занятиям одним или несколькими видами спорта является перспективным средством формирования спортивной культуры и здорового образа жизни.

Ключевые слова: спортивная культура, инновационные процессы, мотивация, здоровый образ жизни.

SPORT-ORIENTED PHYSICAL EDUCATION AS MEANS OF FORMATION OF SPORTS CULTURE OF STUDENTS

T.S. Bryukhanova, V.G. Losik

The article substantiates that attracting of students to going into one or more sports activities is a promising means of forming sports culture and healthy lifestyle.

Keywords: sports culture, innovation processes, motivation, healthy lifestyle.

Брюханова Тетяна Сергійівна – викладач кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії (м. Краматорськ, Україна).

Bryukhanova Tetyana Sergiyovna - Teacher of the Department of Physical Education of Donbas State Engineering Academy (Kramatorsk, Ukraine).

Лосік Вікторія Георгіївна – викладач кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії (м. Краматорськ, Україна).
E-mail: mypost_elen@mail.ru

Losik Viktoriya Georgiyvna - Teacher of the Department of Physical Education of Donbas State Engineering Academy (Kramatorsk, Ukraine).
E-mail: mypost_elen@mail.ru

УДК 373.2.026 «19/20»

TRENDS OF THE SCIENTIFIC RESEARCHES IN THE SPHERE OF METHODS OF PRESCHOOL EDUCATION (1960s – THE BEGINNING OF THE 21ST CENTURY)

M. B. Evtukh, S. A. Sayapina

The article proves that appearance of the special scientific researches in the field of didactics of preschool education in the 1950s – 1960s was prepared by all previous development of theory and practice of preschool pedagogy and became a fully natural fact. A significant contribution to the theory there became the definition of the essence of preschool education, its laws and principles, objectives and content of educational work with children according to their age, means and forms of education that would effectively solve the set tasks, teaching methods and study techniques. Native preschool didactics was enriched with the concept of preschool education, which was seen as a unity of educational, pedagogical and teaching work. There proposed the direct purposeful teaching of children at